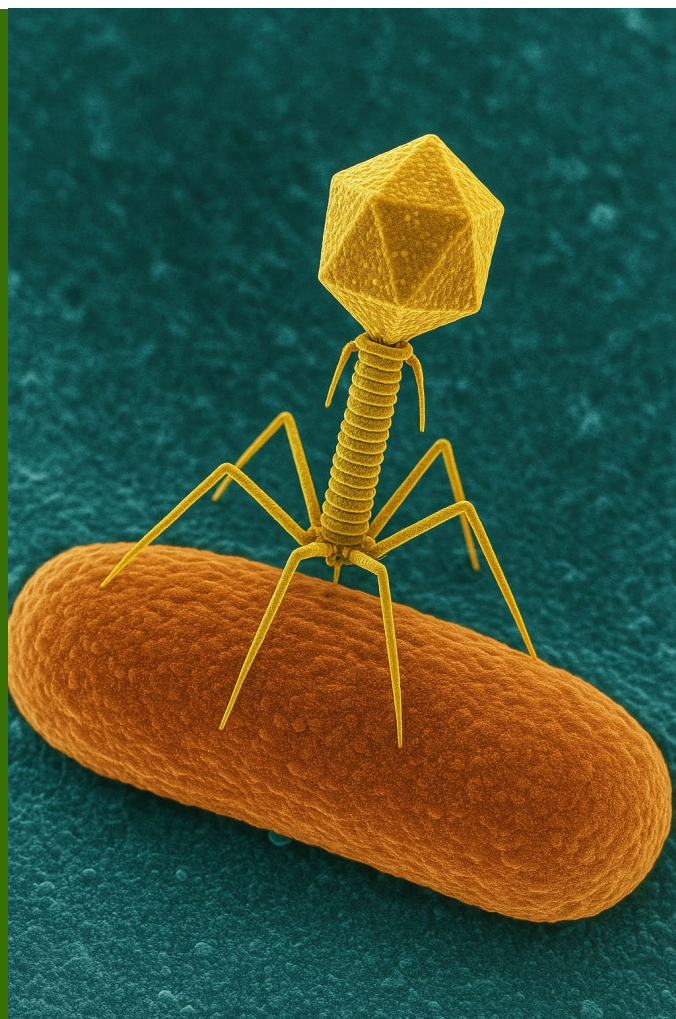

AGATA STOBNICKA-KUPIEC

**ZASTOSOWANIE
BAKTERIOFAGÓW
W BIOKONTROLI
POPULACJI
BAKTERII
NIEPOŻĄDANYCH
I PATOGENNYCH**

Opracowano w ramach VI etapu programu wieloletniego pn. „Rządowy Program Poprawy Bezpieczeństwa i Warunków Pracy”, finansowanego w latach 2023-2025 w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego/Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Projekt nr I.PN.01,

pt. Opracowanie metodyki biokontroli populacji bakterii w obróbkowych cieczach chłodzących stosowanych w przemyśle metalurgicznym za pomocą aktywnych bakteriofagów

Koordynator Programu: Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy

Autorki i Autorzy:

1. dr hab. n. med. i n. o zdr. inż. Agata Stobnicka-Kupiec
2. dr Małgorzata Gołofit-Szymczak
3. dr hab. n. med. Marcin Cyprowski
4. dr Anna Ławniczek-Wałczyk
5. prof. dr hab. n. med. Rafał L. Górny

Projekt okładki: Kamil Jach

Opracowanie redakcyjne: Kamil Jach

Opracowanie graficzne: Jolanta Maj, Cezary Szymański

CIOP **PIB** **75** LAT

© Copyright by Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy

Warszawa 2025

Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy

ul. Czerniakowska 16,

00-701 Warszawa

tel. (22) 623 36 98,

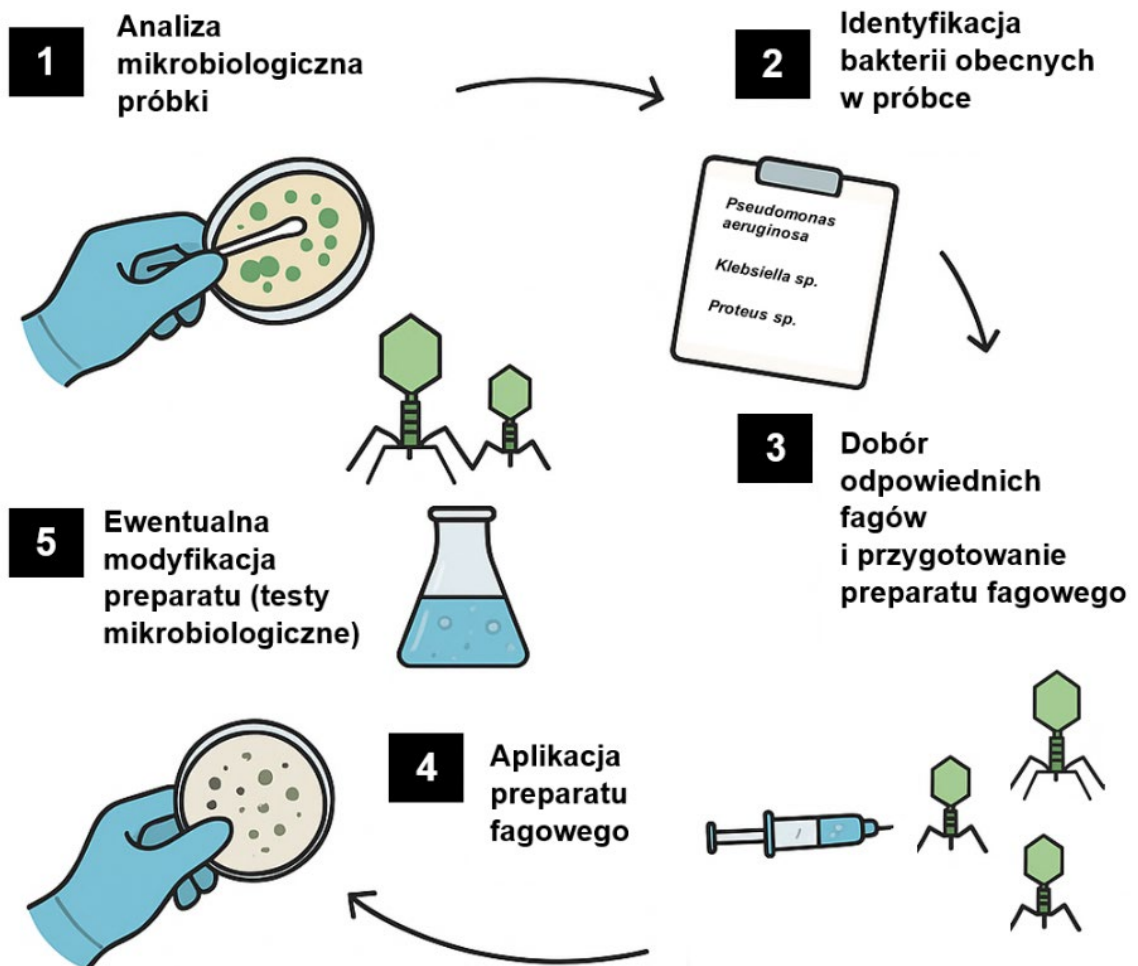
www.ciop.pl

BIOKONTROLA POPULACJI BAKTERII

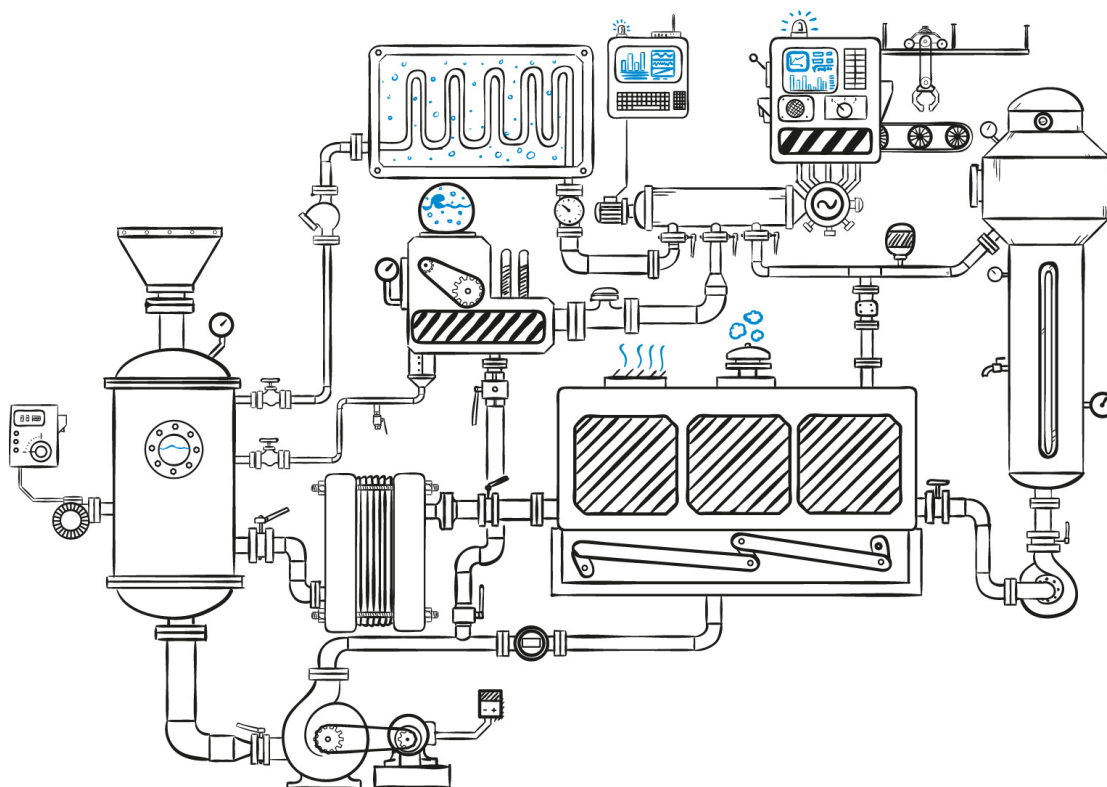
Proces ten polega na zwalczaniu bakterii za pomocą wyselekcjonowanych bakteriofagów (wirusów atakujących komórki bakteryjne), co może stanowić dobrą alternatywę dla chemicznych środków przeciwdrobnoustrojowych. Bakteriofagi wykazują skuteczność także w stosunku do bakterii antybiotykoopornych oraz występujących w wielowarstwowych strukturach bakteryjnych, tzw. biofilmach.

SCHEMAT POSTĘPOWANIA PRZY ZASTOSOWANIU BAKTERIOFAGÓW

ZASTOSOWANIE BAKTERIOFAGÓW W RÓŻNYCH GAŁĘZIACH PRZEMYSŁU – NOWE WYZWANIA

- ✓ Zwalczanie biofilmów w instalacjach przemysłowych,
- ✓ Zapewnienie czystości mikrobiologicznej powierzchni, maszyn i urządzeń,
- ✓ Ograniczenie stosowania biocydów w różnych gałęziach przemysłu.

Bakterie występujące m.in. w cieczech chłodzących	Przykładowe bakteriofagi aktywne w stosunku do danych szczepów bakterii
<i>Aeromonas hydrophila</i>	AhFM11, phiA051, AhMtk13a, φAHBHU12, φAHBHU16, φAHBHU19
<i>Enterobacter</i> spp.	<i>Enterobacter</i> virus myPSH1140, φEnt1, φEnt7, jumbo-fagi z rodziny Myoviridae
<i>Escherichia coli</i>	T1–T7, λ (lambda), M13, MS2, G4, <i>Escherichia</i> virus myPSH2311
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	φKZ, LUZ19, PaP1, PAK_P1, PEV2
<i>Pseudomonas</i> spp.	φKMV, LUZ24, φIBB-PF7A, φYY (np. <i>P. fluorescens</i> , <i>P. putida</i>)
<i>Proteus mirabilis</i>	PM16, PM75, Pm546, vB_PmiM_5461
<i>Mycobacterium chelonae</i>	Muddy
<i>Staphylococcus aureus</i>	φ11, φ80α, φ13, P68, ISP, Team1
<i>Corynebacterium</i> spp.	corynephage β, corynephage γ, CL31, Cog
<i>Bacillus subtilis</i>	SPO1, φ29, SPP1, PBSX, BS5

